

СИД „Антропология на съвременността“

доц. д-р Веселка Тончева

Институт за етнология и фолклористика с Етнографски музей – БАН

Лекционният курс предлага научноизследователски поглед към съвременността с инструментариума на антропологията и науките за човека. Курсът ще включва лекционни занимания, които целят добиването на широк кръг от познания в сферата на трите сродни дисциплини: културна антропология, етнология и фолклористика, представяйки динамиката на гледни точки към изучаването на култури, общества и общности. Какво наследяваме и как традиционното знание и културни практики „живеят“ в съвременен контекст, как се трансформират спрямо глобалните условия, кои са новите „посредници“ между традицията и съвременността? Отговорите на тези въпроси ще бъдат дадени през призмата на различни емпирични теренни изследвания, но и чрез осмисляне и анализ на прилагани в антропологията подходи и критичен прочит на утвърдени понятия и парадигми.

Освен чисто познавателна, целта на курса е да развие у студентите способността за селективна наблюдателност на заобикалящия свят със своето културно и етнорелигиозно многообразие, както и да провокира изследователски интерес и желание за задълбочаване в някои от предлаганите теми с цел бъдещи научни занимания. В лекционния курс ще бъдат засегнати следните тематични кръгове, които ще бъдат съобразени с времето разполагане на курса и интересите на записалите се студенти:

- *Традиционната култура днес*: Традиционни женски дейности в миналото и в съвременността; Традиционна сватба на Балканите.

- *Разкази и разказване*: Устното разказване; Вицове и вицово разказване.

- *Фолклор и религия*: Чудесни изцеления на сакрални места; Религиозна култура и местни култове; Локална религиозност и идентичност.

- *Миграции и гурбети*: Трудова мобилност (*гурбет*) на Балканите – исторически образци и съвременни форми; Ритуал и миграция.

- *Български общности извън България*: Българите в Унгария: проблеми на културната идентичност; Българи в Албания – обредност и музика; Културно наследство в миграция: институции и културни прояви на българските общности в чужбина.

- *Фолклор и съвременност*: Културни ресурси, наследства и местно развитие; Употреби на миналото, културна памет и културни политики. Случаят на цар Самуил и Беласишката битка в региона на Петрич; От традиционния музикален фолклор до етномузиката (съвременни интерпретации).

- *Визуална антропология*: Етнографският документален филм; Етнологичен прочит на игрални филми.

- *Теоретични ракурси*: Балкански терени: предизвикателства и възможности пред българската етнология; Музиката в културата: антропологичният подход; Медии и аудитории в перспективата на антропологията; Границата: социокултурни измерения.